

Abstrakt: Institut ekologické újmy a jeho přínos pro ochranu životního prostředí v ČR

Cílem této diplomové práce je rozbor institutu ekologické újmy v českém právním řádu a jeho uplatnění v praxi. Institut ekologické újmy a odpovědnost za ní spadá do oblasti odpovědnosti v právu životního prostředí a jeho smyslem je ochrana a náhrada ztrát na životním prostředí.

S ohledem na skutečnost, že v českém právním řádu jsou hned dva samostatné instituty ekologické újmy s odlišným základem, se autor pro úplnost výkladu zabývá oběma, včetně jejich promítnutí do složkových zákonů. To vede k tomu, že tato diplomová práce pracuje nejen s tuzemskými, ale i evropskými právními předpisy.

V první kapitole autor rozebírá smysl a účel institut ekologické újmy a porovnává jej se soukromoprávní škodou. Předmětný institut je dále zakotven v systému odpovědnosti v právu životního prostředí. Pozornost je věnována též pramenům ekologické újmy. Ve zbylé části první kapitoly se autor zabývá prameny právní úpravy odpovědnosti za ekologickou újmu a právními principy, ze kterých řešený institut vychází.

Druhou kapitolu autor věnuje právnímu vymezení ekologické újmy a základní charakteristice odpovědnosti za ekologickou újmu. Po tomto výkladu je pozornost upřena na formy nápravy ekologické újmy a souběh ekologické újmy a škody.

Třetí kapitola rozebírá promítnutí ekologické újmy ve složkových zákonech na úseku ochrany životního prostředí. Autor zde popisuje jednotlivé běžně užívané instituty, které mají základ v ekologické újmě, a dále propojení složkových zákonů se zákony upravující ekologickou újmu primárně.

Ve čtvrté kapitole se autor zabývá odpovědností za ekologickou újmu v praxi za posledních 32 let, tedy za dobu, kdy český právní řád ekologickou újmu zná. Autor zde mimo jiné vychází z odpovědí orgánů ochrany přírody na otázky autora na toto téma, kdy zvláštní pozornost věnuje případu otrávení (kontaminace) řeky Bečvy, ke kterému došlo v roce 2020. Čtvrtá kapitola dále řeší i aktuálně jedinou používanou metodiku pro oceňování části životního prostředí pro účely stanovení ekologické újmy.

V závěrečné páté kapitole této diplomové práce autor na základě předchozích poznatků podává konkrétní návrhy právního českého právního řádu. Tyto návrhy mají za cíl zlepšit v diplomové práci rozebraný neuspokojivý stav panující okolo ekologické újmy tak, aby tento institut mohl naplnit svůj potenciál při ochraně životního prostředí.

Klíčová slova: ekologická újma, odpovědnost v právu životního prostředí, životní prostředí